

عنوان قراردادی:	افغانستان . قوانین و احکام Afghanistan. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور:	شرح قانون اجراءات جزایی افغانستان (۱) / محمد علی حاجی ده آبادی... [و دیگران].
مشخصات نشر:	قم : مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۹.
مرجع تولید:	مؤسسه آموزش عالی علوم انسانی اسلامی
مشخصات ظاهری:	۴۴۸ ص.
شابک:	شابک دوره: ۰-۷۲۴-۴۲۹-۶۰۰-۹۷۸؛ ج: ۷-۷۲۵-۴۲۹-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیفا
یادداشت:	محمد علی حاجی ده آبادی، جمعه علی حقانی، حسین شریفی، نعمت الله نبوی.
موضوع:	حقوق جزا -- افغانستان
موضوع:	Criminal law -- Afghanistan
شناسه افزوده:	حاجی ده آبادی، محمد علی، ۱۳۴۴ -
شناسه افزوده:	Haci Dehabadi, M. Ali
شناسه افزوده:	جامعة المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
شناسه افزوده:	Almustafa International University Almustafa International Translation and Publication center
رده بندی کنگره:	KNF۳۸۰۰
رده بندی دیویی:	۳۴۵/۵۸۱۰۲۶۳۲
شماره کتابشناسی ملی:	۶۱۳۴۵۸۱

BP۱۲۱۱j۱

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است

شرح قانون اجراءات جزایی افغانستان (۱)

مؤلفان: محمد علی حاجی ده آبادی، جمعه علی حقانی، حسین شریفی و نعمت الله نبوی

چاپ اول: ۱۳۹۹ش / ۱۴۴۱ق

ناشر: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ ● قیمت: ۵۴۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حججیه)، نبش کوچه ۱۸؛

تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ تلفکس: (داخلی ۱۰۵) / ۳۷۸۳۹۳۰۵ - ۰۲۵

◀ ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ - ۰۲۵

pub_almustafa @pub.miu.ac.ir http://buy-pub.miu.ac.ir miup@pub.miu.ac.ir

با تشکر از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثریاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر چاپ: نعمت الله یزدانی
- ناظر فنی: علی عبادی فرد
- صفحه آرا: علی عبادی فرد

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

هرگونه نسخه برداری اعم از کپی برداری و بازنویسی و انتشار، اسکن، ذخیره کامپیوتری، ترجمه به زبان های دیگر و ساخت فایل صوتی کتاب، بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع، شرعاً حرام و از طریق مراجع قانونی، قابل پیگیری است.

شرح قانون اجراءات جزايي افغانستان (۱)

محمد علي حاجي ده آبادي
جمعه علي حقاني
حسين شريفی
نعمت الله نبوی

مرکز بین المللی
ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای بندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد.

«جامعة المصطفی علیه السلام العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی علیه السلام «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام

فهرست

مقدمه ۱۳

باب اول: احکام عمومی

فصل اول: اهداف و اصطلاحات

ماده اول:	مبنی..... ۱۷
ماده دوم:	اهداف..... ۲۰
ماده سوم:	تطبيق احکام این قانون..... ۳۶
ماده چهارم:	اصطلاحات..... ۳۸

فصل دوم: حقوق مجنی علیه، مدعی حق العبد، مظنون، متهم و مسئول حق العبد

ماده پنجم:	برائت ذمه..... ۷۵
ماده ششم:	حقوق مجنی علیه و مدعی حق العبد در مراحل تعقیب عدلی..... ۷۶
ماده هفتم:	حقوق مظنون، متهم و مسئول حق العبد در مراحل مختلف تعقیب عدلی..... ۷۸
ماده هشتم:	توضیح حقوق مظنون و متهم..... ۸۲
ماده نهم:	حق دفاع..... ۸۲
ماده دهم:	تعیین مساعد حقوقی..... ۸۴
ماده یازدهم:	تعیین ترجمان..... ۸۵

فصل سوم: موانع اشتراک در مراحل تعقیب عدلی

ماده دوازدهم:	منع اهل خبره..... ۹۱
ماده سیزدهم:	درخواست رد صلاحیت اهل خبره..... ۹۴
ماده چهاردهم:	منع اشتراک سارنوال در مراحل تعقیب عدلی..... ۹۶
ماده پانزدهم:	درخواست رد صلاحیت سارنوال..... ۹۷

۹۹.....	منع قاضی در رسیدگی دعوی جزایی	ماده شانزدهم:
۱۰۲.....	درخواست رد صلاحیت قاضی	ماده هفدهم:
۱۰۴.....	اجتناب اهل خبره، سازنوال یا قاضی	ماده هجدهم:

فصل چهارم: دلایل اثبات جرم

۱۰۷.....	دلایل اثبات جرم	ماده نوزدهم:
۱۱۴.....	جمع آوری، ثبت، ارزیابی و نگهداری دلایل و مدارک	ماده بیست:
۱۱۵.....	عدم قبول دلایل و مدارک	ماده بیست و یکم:
۱۱۶.....	ممنوعیت اخذ اظهارات به وسیله اکراه یا تطمیع	ماده بیست و دوم:
۱۲۰.....	اولویت دلایل	ماده بیست و سوم:
۱۲۱.....	تعدد دلایل	ماده بیست و چهارم:

فصل پنجم: شهادت

۱۲۵.....	احضار شهود، استماع و ثبت شهادت	ماده بیست و پنجم:
۱۲۸.....	منع استجواب شاهد	ماده بیست و ششم:
۱۳۳.....	امتناع از ادای شهادت و عدم استماع آن	ماده بیست و هفتم:
۱۳۵.....	حق امتناع از ارائه جواب به سؤالات	ماده بیست و هشتم:
۱۳۷.....	جلب و احضار شهود	ماده بیست و نهم:
۱۳۹.....	محتوای احضاریه	ماده سی و یکم:
۱۴۰.....	مصارف حضور شاهد	ماده سی و دوم:
۱۴۲.....	مکلفیت های شاهد	ماده سی و سوم:
۱۴۶.....	ترتیب محضر شهادت	ماده سی و چهارم:
۱۴۷.....	محل سمع شهادت	ماده سی و پنجم:
۱۴۸.....	استماع جداگانه شهادت	ماده سی و ششم:
۱۵۰.....	منع تلقین شهود	ماده سی و هفتم:
۱۵۲.....	طرز استجواب شاهد	ماده سی و هشتم:
۱۵۳.....	ترتیب محضر اظهارات و شهادت	ماده سی و نهم:
۱۵۵.....	ثبت محضر شهادت	ماده چهل:
۱۵۷.....	شهادت طفل	ماده چهل و یکم:
۱۵۹.....	شهادت شخص دارای اختلالات روانی	ماده چهل و دو:
۱۶۱.....	استماع شهادت در خارج از محکمه	ماده چهل و سه:

فهرست ۷

۱۶۳.....	شهادت کذب.....	ماده چهل و دوم:
۱۶۶.....	سوگند یا تعهد شاهد.....	ماده چهل و سوم:

فصل ششم: اهل خبره

۱۶۸.....	تعیین اهل خبره.....	ماده چهل و چهارم:
۱۷۰.....	تجدید نظر در معلومات ارائه شده اهل خبره.....	ماده چهل و پنجم:
۱۷۰.....	مراقبت از نظر اهل خبره.....	ماده چهل و ششم:
۱۷۱.....	فهرست اسمای اهل خبره.....	ماده چهل و هفتم:
۱۷۲.....	محتویات نظر اهل خبره.....	ماده چهل و هشتم:
۱۷۳.....	معرفی مظنون، متهم یا مجنی علیه جهت معاینات.....	ماده چهل و نهم:
۱۷۵.....	معاینات جسد.....	ماده پنجاهم:
۱۷۶.....	نتیجه معاینه.....	ماده پنجاه و یکم:
۱۷۷.....	تعقیب عدلی اهل خبره.....	ماده پنجاه و دوم:

فصل هفتم: محافظت شهود

۱۸۰.....	اقدامات محافظتی شهود.....	ماده پنجاه و سوم:
۱۸۲.....	شهود قابل محافظت.....	ماده پنجاه و چهارم:
۱۸۳.....	درخواست اقدامات محافظتی شهود.....	ماده پنجاه و پنجم:

باب دوم: دعوای جزائی

فصل اول: تحریک دعوای جزائی

۱۸۸.....	اسباب تحریک.....	ماده پنجاه و ششم:
۱۹۱.....	وظایف اتباع و مسئولین حین حصول اطلاع از وقوع جرم.....	ماده پنجاه و هفتم:
۱۹۳.....	مکلفیت مراجع اطلاع گیرنده وقوع جرم.....	ماده پنجاه و هشتم:
۱۹۴.....	تحریک دعوای جزائی.....	ماده پنجاه و نهم:
۱۹۵.....	ارتکاب جرم از جانب سران دول یا نمایندگان آنها.....	ماده شصتم:
۱۹۷.....	تعقیب جرایم توهین ادارات دولتی.....	ماده شصت و یکم:
۱۹۸.....	انصراف از تعقیب عدلی.....	ماده شصت و دوم:
۱۹۹.....	منع تحریک قضیه جرمی.....	ماده شصت و سوم:
۲۰۰.....	تعدد متهمین یا مجنی علیهم.....	ماده شصت و چهارم:
۲۰۲.....	مجنی علیه ناقص الاهلیت.....	ماده شصت و پنجم:

۲۰۳.....	تعیین نماینده مجنی علیه	ماده شصت و ششم:
۲۰۴.....	وفات مجنی علیه بعد از شکایت	ماده شصت و هفتم:
۲۰۵.....	انصراف مجنی علیه یا نماینده وی از شکایت.....	ماده شصت و هشتم:
۲۰۵.....	تحریک دعوی علیه متهم بازمانده از تعقیب عدلی	ماده شصت و نهم:
۲۰۷.....	وقوع جرم در محکمه	ماده هفتادم:

فصل دوم: سقوط دعوی جزائی و مجازات

۲۱۰.....	حالات سقوط	ماده هفتاد و یکم:
۲۱۱.....	مرور زمان دعوی جزائی	ماده هفتاد و دوم:
۲۱۴.....	محاسبه مرور زمان.....	ماده هفتاد و سوم:
۲۱۶.....	قطع مدت سقوط دعوی جزائی.....	ماده هفتاد و چهارم:
۲۱۷.....	محاسبه مدت سقوط دعوی در مورد سایر متهمین	ماده هفتاد و پنجم:
۲۱۸.....	مرور زمان مجازات	ماده هفتاد و ششم:
۲۲۰.....	توقف اجراءات به اثر وفات متهم	ماده هفتاد و هفتم:
۲۲۱.....	اثر سقوط مجازات بر محکومیت مالی	ماده هفتاد و هشتم:
۲۲۳.....	عفو عمومی و اثرات آن	ماده هفتاد و نهم:

فصل سوم: کشف جرایم گرفتاری متهم و جمع آوری دلایل

۲۲۶.....	مکلفیت موظف کشف جرم.....	ماده هشتادم:
۲۲۹.....	گرفتاری توسط ارگان های کشفی	ماده هشتاد و یکم:
۲۳۰.....	جرم مشهود	ماده هشتاد و دوم:
۲۳۲.....	مکلفیت اشخاص در مورد تسلیم نمودن مرتکب جرم مشهود	ماده هشتاد و سوم:
۲۳۴.....	منع تخلیه محل واقعه و احضار اشخاص	ماده هشتاد و چهارم:
۲۳۵.....	ثبوت اجراءات	ماده هشتاد و پنجم:
۲۳۷.....	محضر گرفتاری مظنون	ماده هشتاد و ششم:
۲۳۸.....	تسلیمی قضیه به سازنوال	ماده هشتاد و هفتم:
۲۴۰.....	صلاحیت سازنوال در مورد رهایی یا توقیف مظنون.....	ماده هشتاد و هشتم:
۲۴۲.....	مطالبه اصلاح اجراءات	ماده هشتاد و نهم:
۲۴۳.....	مطالبه جمع آوری دلایل جدید.....	ماده نودم:
۲۴۵.....	تخلفات پولیس و موظف امنیت ملی	ماده نود و یکم:

فصل چهارم: جلب و احضار

۲۴۸.....	جلب اشخاص.....	ماده نود و دوم:
۲۵۰.....	اوامر جلب و احضار.....	ماده نود و سوم:
۲۵۱.....	مدت اعتبار جلب و احضار.....	ماده نود و چهارم:
۲۵۲.....	ابلاغ اوامر جلب و احضار.....	ماده نود و پنجم:
۲۵۴.....	ابلاغ اوامر جلب و احضار به خارج از مسکن.....	ماده نود و ششم:
۲۵۵.....	امر گرفتاری.....	ماده نود و هفتم:
۲۵۷.....	منع ابلاغ در شب.....	ماده نود و هشتم:

فصل پنجم: توقیف

۲۵۸.....	مشروعیت توقیف.....	ماده نود و نهم:
۲۵۹.....	مدت توقیف در جریان تحقیق.....	ماده صدم:
۲۶۲.....	توقیف متهم بعد از تسلیمی دوسیه به محکمه.....	ماده یک صد و یکم:
۲۶۶.....	توقیف به منظور رسیدگی اعتراض بر حکم برائت.....	ماده یک صد و دوم:
۲۶۹.....	مکلفیت مسئول توقیف خانه.....	ماده یک صد و سوم:
۲۷۱.....	اطلاع شخص در مورد بازداشت غیر قانونی.....	ماده یک صد و چهارم:

فصل ششم: رهایی موقت

۲۷۶.....	رهایی به کفالت بالمال.....	ماده یک صد و پنجم:
۲۷۹.....	اندازه مبلغ کفالت بالمال.....	ماده یک صد و ششم:
۲۸۱.....	وجوه تخصیص کفالت بالمال.....	ماده یک صد و هفتم:
۲۸۳.....	تأدیه وجه کفالت.....	ماده یک صد و هشتم:
۲۸۶.....	عدم سمع تقاضای توقیف.....	ماده یک صد و نهم:
۲۸۸.....	تدابیر احتیاطی.....	ماده یک صد و دهم:
۲۹۱.....	گرفتاری و توقیف مجدد.....	ماده یک صد و یازدهم:

فصل هفتم: اقدامات مخفی کشفی

۲۹۴.....	مشروعیت اقدامات مخفی کشفی.....	ماده یک صد و دوازدهم:
۳۰۱.....	جرایم مستلزم اقدامات مخفی کشفی.....	ماده یک صد و سیزدهم:
۳۰۷.....	شرایط اتخاذ اقدامات مخفی کشفی.....	ماده یک صد و چهاردهم:
۳۱۱.....	محتوای اتخاذ اقدامات مخفی کشفی و عدم افشای آن.....	ماده یک صد و پانزدهم:
۳۱۵.....	مدت اتخاذ اقدامات مخفی کشفی.....	ماده یک صد و شانزدهم:

۳۱۶.....	سمع و نظارت مکالمات و ارتباطات.....	ماده یک صد و هفدهم:
۳۱۸.....	نگه‌داری اسناد مخابره.....	ماده یک صد و هجدهم:

فصل هشتم: تفتیش و تلاشی

۳۲۰.....	تفتیش مسکن و ساختمان مسکونی.....	ماده یک صد و نوزدهم:
۳۲۵.....	اجازه تفتیش.....	ماده یک صد و بیستم:
۳۲۷.....	شکلیات تفتیش.....	ماده یک صد و بیست و یکم:
۳۲۹.....	تلاشی بدنی.....	ماده یک صد و بیست و دوم:
۳۳۲.....	موارد تلاشی شخص.....	ماده یک صد و بیست و سوم:
۳۳۳.....	جواز داخل شدن به مسکن یا ساختمان مسکونی در جرم مشهود.....	ماده یک صد و بیست و چهارم:
۳۳۶.....	حضور مظنون یا متهم حین تفتیش.....	ماده یک صد و بیست و پنجم:
۳۳۸.....	مهر و لاک محلات.....	ماده یک صد و بیست و ششم:
۳۳۹.....	شکایت ساکن یا مالک ساختمان مسکونی.....	ماده یک صد و بیست و هفتم:
۳۴۰.....	درج اشیای ممد کشف جرم در محضر.....	ماده یک صد و بیست و هشتم:
۳۴۲.....	تشریح و مهر و لاک اوراق ضبط شده.....	ماده یک صد و بیست و نهم:
۳۴۳.....	حفظ مهر و لاک.....	ماده یک صد و سی ام:
۳۴۴.....	منع ضبط اوراق و اشیاء.....	ماده یک صد و سی و یکم:
۳۴۵.....	صدور امر در مورد اشیای ضبط شده.....	ماده یک صد و سی و دوم:
۳۴۶.....	ارایه نقل اوراق به شخص.....	ماده یک صد و سی و سوم:
۳۴۷.....	منع افشای معلومات.....	ماده یک صد و سی و چهارم:
۳۴۹.....	منع ضبط اوراق و اشیاء.....	ماده یک صد و سی و پنجم:
۳۵۰.....	تفتیش ساختمان اشخاص حکمی.....	ماده یک صد و سی و ششم:
۳۵۱.....	تسلیمی نقل محضر به اشخاص.....	ماده یک صد و سی و هفتم:

فصل نهم: اقدامات در مورد اشیای ضبط شده

۳۵۴.....	امر اعاده اشیای ضبط شده.....	ماده یک صد و سی و هشتم:
۳۵۵.....	نزاع در مورد مالکیت.....	ماده یک صد و سی و نهم:
۳۵۵.....	مطالبه تسلیمی اشیای ضبط شده.....	ماده یک صد و چهلم:
۳۵۶.....	اعاده اشیای ضبط شده.....	ماده یک صد و چهلم و یکم:
۳۵۷.....	اشیای ضبط شده و عدم لزوم دعوی.....	ماده یک صد و چهلم و دوم:
۳۵۸.....	مرور زمان مطالبه اشیای ضبط شده.....	ماده یک صد و چهلم و سوم:
۳۵۹.....	اشیاء مواجهه به فساد.....	ماده یک صد و چهلم و چهارم:

فصل دهم: تحقیق جرایم

۳۶۲.....	اجرای تحقیق	ماده یک صد و چهل و پنجم:
۳۷۱.....	بررسی دلایل جمع‌آوری شده.....	ماده یک صد و چهل و هشتم:
۳۷۳.....	سازنوال ذی صلاح تحقیق.....	ماده یک صد و چهل و هفتم:
۳۷۵.....	انتساب جرم به متهم.....	ماده یک صد و چهل و هشتم:
۳۷۶.....	میعاد تکمیل تحقیق.....	ماده یک صد و چهل و نهم:
۳۷۸.....	حق سکوت متهم	ماده یک صد و پنجاهم:
۳۸۰.....	منع احضار و تفتیش در شب.....	ماده یک صد و پنجاه و یکم:
۳۸۱.....	مطالبه وکیل مدافع.....	ماده یک صد و پنجاه و دوم:
۳۸۴.....	تعدد متهمین در قضیه واحد.....	ماده یک صد و پنجاه و سوم:
۳۸۶.....	تحقیق در جرایم متعدد منسوب به متهم واحد.....	ماده یک صد و پنجاه و چهارم:
۳۸۸.....	تفریق و یک‌جاسازی قضایا.....	ماده یک صد و پنجاه و پنجم:
۳۹۱.....	استجواب از متهم و اظهارات شفاهی وی.....	ماده یک صد و پنجاه و هشتم:
۳۹۳.....	قرائت اظهارات متهم.....	ماده یک صد و پنجاه و هفتم:
۳۹۴.....	تحریر اظهارات.....	ماده یک صد و پنجاه و هشتم:
۳۹۵.....	امضای اوراق.....	ماده یک صد و پنجاه و نهم:
۳۹۶.....	ترجمه اظهارات.....	ماده یک صد و شصتم:
۳۹۷.....	محضر تحقیق.....	ماده یک صد و شصت و یکم:
۴۰۳.....	قرار تعویق تحقیق.....	ماده یک صد و شصت و دوم:

فصل یازدهم: ختم تحقیق

۴۰۶.....	اعلان ختم تحقیق.....	ماده یک صد و شصت و سوم:
۴۰۸.....	محتویات محضر ختم تحقیق.....	ماده یک صد و شصت و چهارم:
۴۰۹.....	ترتیب اتهام‌نامه.....	ماده یک صد و شصت و پنجم:
۴۱۵.....	سپردن نقل اتهام‌نامه به متهمین.....	ماده یک صد و شصت و هشتم:
۴۱۶.....	امضا و ارجاع اتهام‌نامه.....	ماده یک صد و شصت و هفتم:

فصل دوازدهم: اجراءات سازنوال تحقیق

۴۱۸.....	تدقیق دوسیه.....	ماده یک صد و شصت و هشتم:
۴۲۰.....	قرار عدم لزوم اقامه دعوی جزایی.....	ماده یک صد و شصت و نهم:
۴۲۲.....	اعتراض بر قرار عدم لزوم اقامه دعوی جزایی.....	ماده یک صد و هفتادم:

۴۲۵.....	حالات صدور قرار عدم لزوم اقامه دعوی جزایی	ماده یک صد و هفتاد و یکم:
۴۲۷.....	محتوای قرار عدم لزوم اقامه دعوی جزایی	ماده یک صد و هفتاد و دوم:
۴۲۸.....	صدور قرار مبنی بر مصادره اشیا	ماده یک صد و هفتاد و سوم:
۴۲۹.....	امر حفظ اوراق	ماده یک صد و هفتاد و چهارم:

فصل سیزدهم: اقامه دعوی جزایی و احاله دوسیه به محکمه

۴۳۲.....	اقامه دعوی جزایی	ماده یک صد و هفتاد و پنجم:
۴۳۴.....	دادن اطلاع از آجندای محکمه	ماده یک صد و هفتاد و ششم:
۴۳۵.....	تحقیق تکمیلی	ماده یک صد و هفتاد و هفتم:
۴۳۶.....		کتابنامه

مقدمه

قانون اجراءات جزایی - و به بیان دیگر، قوانین و مقررات دادرسی کیفری - هر کشور، بخشی از حقوق عمومی داخلی آن کشور است که سازمان و صلاحیت مراجع کیفری، طرق کشف جرم و تعقیب آن، تشریفات دادرسی و نحوه اجرای احکام جزایی را مقرر می‌دارد. اهمیت قانون اجراءات جزایی، از آن روست که از سویی صیانت از حقوق و آزادی‌های فردی شهروندان در دستگاه قضایی را تضمین می‌کند و از سوی دیگر، سهم عمده‌ای در شکست یا موفقیت یک جامعه در مبارزه با بزهکاری دارد. حتی برخی سهم بیشتری برای این قوانین، در مقایسه با قوانین جزایی ماهوی (کد جزایی) قائل‌اند. در هر حال، کد جزایی و قانون اجراءات جزایی به مثابه دو بال حرکت جامعه در مسیر تأمین عدالت جزایی و نظم و امنیت عمومی شمرده می‌شوند که نقص در هر یک، حرکت جامعه را در دستیابی به اهداف خطیر خود کند می‌کند و چه بسا جامعه را با مشکلات و تنگناهای جدی مواجه می‌سازد.

آنچه فراروی خوانندگان محترم قرار دارد، شرح ماده به ماده قانون اجراءات جزایی افغانستان است. در این شرح، افزون بر تبیین معنا و مفهوم کلمات کلیدی هر ماده، و توضیح مراد قانون‌گذار، پیشینه آن ماده - در صورت وجود - بیان شده است. افزون بر این، مبانی فقهی مواد اعم از: فقه امامیه یا حنفیه توضیح داده شده است. بیان این نکته ضروری است که چه بسا نتوان برای هر یک از مواد پیشینه‌ای در فقه - و عمدتاً در کتاب‌های فقه القضاء و الشهادات - یافت؛ اما از نظر اصول کلی می‌توان بحث‌های فقهی مبسوطی درباره کلیات آن داشت. افزون بر سه مورد پیش‌گفته، نقد و بررسی هر یک از مواد از منظر

بایسته‌های حقوق کیفری شکلی و اصول آیین دادرسی کیفری و بیان نقاط قوت و ضعف آن‌ها، محور دیگری است که در جلد اول این شرح مدنظر نویسندگان بوده است.

از مسئولان گذشته و حال محترم جامعه المصطفی ﷺ العالمیه به ویژه حضرت آیت‌الله اعرافی و حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عباسی و ریاست مجتمع آموزش عالی علوم انسانی حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر بناری و نیز مسئول محترم انتشارات جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای نویخت و همکاران ایشان به ویژه جناب آقای قاسمی که زمینه نشر جلد نخست این اثر را فراهم ساختند، سپاس‌گزاری می‌کنیم و توفیق بیشتر ایشان را در خدمت به جوامع اسلامی، به ویژه جامعه افغانستان خواستاریم.

امید است که اساتید و پژوهشگران و دانشجویان محترم با بیان دیدگاه‌ها و انتقادات ارزشمند خویش، بر ما منت نهند و در تکمیل این کار ما را مساعدت نمایند.

توفیق همه از جانب اوست